

O.D.

275.

Gemeenschap oud Illegale
Werkers. Ned.

Wie ook ~~_____~~

19 JAN. 1959

CSF/B

19 JAN. 1959

1 MRT. 1960

PD

1 MRT. 1960

28 nov. 1961

Je

1 jan. 1962

20 feb. 1963

boe/E

21 feb. 1963

O.D.

275

O.D. 275.

Gemeenschap oud Illegale Werkers. Ned.

die vork ~~_____~~

19 JAN. 1959

C.S.F./B

19 JAN. 1959

1 MRT. 1960

PD

1 MRT. 1960

28 nov. 1961

Jc

1 jan. 1962

20 feb. 1963

bob/E

21 feb. 1963

O.D.

275

DOSSIER No.:

OB 275

NAAM:

Gemeenschap Oud III Werkers
Deel

Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
H 6/1/91	KJH Br							

Uit		In		Uit		In		Uit		In	
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
10.3-47	4	11-3-47	29-1-51	2/11	28 nov. 1961	2/11		28 nov. 1961	1 Jan. 1962		
24/5	4	27/5	10/4	8/11	13/4	20 feb. 1963		20 feb. 1963	2 feb. 1963		
26/8	B	17/9	8/11	15/11	15/11						
11/11	4	11/11	15/11	KB	11/11						
8/1-48	4	8/1-48	16/4-52	23/4	23/4						
10/2	BIII	13/2	20/4	8/4	9/5						
26/2	4	26/2	14/10-55	B/4	OCT. 1953						
22/3	4	22/3	14/10	BIX	22 OCT 1953						
24/3	4	24/3	11/1	(66)	22 OCT 1953						
24	4	24	11/1	CVM	22 OCT 1953						
16/4	BIII	20/4	23 FEB. 1954	A	5 JAN 1954						
1/6	4	1/6	19/7-54	C	19 JULI 1954						
9/6	P-B	5.10/6	19/4-55	D	20 APR. 1955						
23/7	4	25/7	21 APR. 1955		23 APR. 1955						
40167 24/3	C	25/3	20/7-55	D	22 JULI 1955						
25/3	B	8/4	19/10-55	AcD	21 OCT. 1955						
8/4	@	29/4	2/11-55	AcD	21 NOV 1955						
29/4	4	5/5	4/1-56	D	25 JAN 1956						
61330 6/5	RA	19/5	12 JAN 1956	EX	6 MRT. 1956						
31/5	CS/K	31/5	12 JULI 1957	E	12 JULI 1957						
1/6	4	3/6	JAN. 1958	PC	7 JAN. 1958						
8/6	4	9/6	6 AUG. 1958	DOBS	8 AUG. 1958						
11/6	4	12/6	20 NOV. 1958	ACB	20 NOV. 1958						
14/7	4	14/7	18 JAN. 1959	CS/K	18 JAN. 1959						
14/8	TR	14/8	14 MRT. 1960	PD	14 MRT. 1960						
4/12	B	7/12									
4/10	4	3/10									
14-11	BTE	14-11									

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 275

NAAM: GEMEENSCHAP OUD ILLEGALE WERKERS NED.

25 JAN. 1949

Datum: ACD/49

Verbinding: 19
C/4 no. 72'49 Div.-S.

Onderwerp: filmvoorstelling "De Hel van Buchenwald"

Op Zaterdag, 22-1-49, werd door de Stichting "Landelijke Propaganda Commissie van het voormalig Verzet in Nederland", secretaris THOMAS VEENENDAAL, geb. te Utrecht 21-4-14, wonende Dinkelstraat 41 te Utrecht, een filmvoorstelling georganiseerd in het Rembrandt-theater te Utrecht.

Vertoond werd de film "De Hel van Buchenwald", welke te voren door middel van raambiljetten en advertenties in de plaatselijke bladen was aangekondigd. De organiserende stichting is aangesloten bij de "Nationale Federatieve Raad van het voormalig Verzet in Nederland", secretaris PETRUS JOHANNES HAGENDOORN, geboren te Amsterdam 25-1-05, van beroep verpleger wonende Waalstraat 75 te Utrecht.

Omstreeks 23.45 uur werd de voorstelling voor een geheel uitverkocht theater (zaalcapaciteit 1210 personen) ingeleid door de propagandist van voormelde stichting, genaamd GERRIT WILHELMUS VAN LEUR, geboren te Utrecht 23-2-02, wonende Waalstraat 57 te Utrecht.

Na zijn welkomstwoord aan "oud-illegale strijders, ex-politieke gevangenen en dames en heren" herinnerde spreker aan de vele Nederlanders, die het hoogste aan het Vaderland ten offer brachten en verzocht hij de gevallen strijders staande te herdenken. Onder het spelen van het volkslied, dat staande door de aanwezigen werd aangehoord, werd aan dat verzoek voldaan.

Hierna hekeld spreker in felle bewoordingen de gedragingen van vele Nederlanders tijdens de bezetting en herinnerde hij aan het grote aantal dat zich na September 1944 bij de verzetsbeweging aansloot. Volgens spreker geschiedde dat niet om hun plicht jegens het Vaderland te vervullen, maar om hun foutieve houding van vóór die tijd te verdoezelen en zich veilig te stellen. Spreker wist zich ervan overtuigd, dat zijn vereniging in bepaalde kringen niet erg gezien is, omdat zij aanmerkingen maakte op vele personen, die nog gehandhaafd waren op plaatsen, waarop zij uit hoofde van hun houding tijdens de bezetting, geen recht hadden. Zijn vereniging streefde naar een rechtvaardige beoordeling en bestraffing van hen die zulks verdienden. Vervolgens herinnerde spreker aan de ondervonden dankbaarheid, die het Nederlandse volk ten deel viel na de liefderijke opname van de vele Duitse kinderen na de 1e wereldoorlog. Met verheffing van stem zeide spreker, dat "zij niet van plan waren om kleding, enz. voor de Duitse kinderen op te halen, zolang er door middel van speldjesverkoop etc. gezorgd moest worden voor de kinderen van de gevallen verzetsstrijders". Niettemin was zijn vereniging steeds bereid geweest met - zoals hij het noemde- "de barmhartigheidsregering" en de voormalige "barmhartigheidsminister" samen te werken, onder wier beleid de gevangenkampen tot "paradijstuinen" waren omgetoverd, en waar de gevangenen mochten kaarten, schaken, voetballen, ja zelfs zonnebaden.

Ten slotte zeide spreker, dat de filmvoorstelling gedurende een korte tijd zou worden onderbroken, waarin de collectebussen zouden circuleren. Spreker verzocht, met milde hand te geven, daar de opbrengst tot de laatste cent ten goede zou komen aan de nagelaten betrekkingen van de gevallen verzetsstrijders.

Met een aanmoediging om de organisaties, die waren aangesloten bij de Nat.Fed. Raad v/h voormalig Verzet in Nederland te steunen en ook de Stichting 1940-1945 financieel te helpen, besloot spreker zijn inleiding, die herhaaldelijk door instemming en applaus was onderbroken,

Voor de aanvang der voorstelling werd in de zaal gecolporteed met de brochure "De Hel van Buchenwald", terwijl later bekend werd gemaakt dat de collecte in totaal ruim f 200 had opgebracht.

De bijeenkomst eindigde omstreeks 2 uur na haar aanvang.

GEZIEN:

B

C.V.D.

BIX.

Onderwerp:

0/275

Volgno. 5 NOV. 1948

Overzicht omtrent diverse in ons land bestaande groeperingen van oud illegale werkers en hun ontwikkeling. A.O.D. 49046

Na de bevrijding van het Zuiden van ons land, het Noorden was toen nog bezet, is als eerste organisatie ontstaan de G.O.I.W.N. (Gemeenschap-Oud-Illegale-Werkers-Nederland).

De leiding hiervan was in handen van Ir. Voorhoeve, terwijl de basis ervan op nationale leest was geschoeid.

In de statuten had men de clausule "Trouw aan Oranje" vastgelegd en tot deze organisatie konden alle verzetslieden, mits zij instemden met de grondslag, na ballotage toetreden.

Gelijk met het M.G. verschenen hier in het Westen z.g.n. contactofficieren, die stimulerend wilden werken op de bundeling van het verzet en deze bundeling trachtten te doen worden een uitbouw van de G.O.I.W.N. over geheel Nederland.

Een en ander is mislukt en is naar alle waarschijnlijkheid te wijten geweest aan het volgende tweetal oorzaken.

- a. Het zich niet kunnen aanpassen aan een andere mentaliteit hier in het Westen, die te veel de indruk kreeg te doen te hebben met een overwegend Roomse invloed uit het Zuiden. Dit was waarschijnlijk overdreven, immers de basis was ruim genoeg, maar daar tegelijk, als tegenhanger van de vermeende Roomse invloed, een drang naar suprematie ontstond uit de Amsterdamse hoek, waar men ook wel een bundeling voorstond, maar dan onder sterke invloed van de Amsterdamse illegaliteit, waar de individuen meer links waren georiënteerd, liep een en ander op een mislukking uit. Men kon zich blijkbaar niet boven dit spel van krachten uitwerken.
- b. Dat er in de illegaliteit een te grote naïjver bestond, een gebrek aan eendracht, een schromelijk tekort om de grote lijn te pakken te krijgen in het belang van het geheel, terwijl men in de L.O. hoek niet veel voor bundeling gevoelde, maar meende na de oorlog

Onderwerpkaart

1

geen taak meer te hebben.

De wrijvingen, rond deze twee oorzaken ontstaan, hebben de bundeling in nationaal verband grotendeels verhinderd.

Naar alle waarschijnlijkheid moet ook ~~in~~ de creatie van de G.A.C. (Grote-Advies-Commissie) gezien worden als een rem voor de nationale bundeling.

Deze Commissie vertegenwoordigde het verzet, naar het oordeel van velen, slechts in naam, maar was autoritair samengesteld en miste de ruggesteun van een levende organisatie achter zich.

Men had onmiddellijk moeten inzien, dat dit op een fiasco zou uitlopen, daar hiertegen in, vanzelfsprekend, een op meer democratische wijze te formeren bundeling, in de een of andere Vorm, zou ontstaan.

Immers de massa der illegale werkers voelde zich uitgeschakeld en er werd, zonder hen, in naam van hen, gehandeld.

Uiteindelijk heeft toen de G.O.I.W.N. in de G.A.C. wel iets meer invloed gekregen, doch dit heeft nooit veel om het lijf gehad.

Op deze wijze was al dadelijk een situatie geschapen, die het buitengemeen moeilijk zou maken er nog iets van terecht te brengen.

Voorhoeve stond voor een schier onop te lossen probleem en toonde, naar de mening van velen, niet voldoende elasticiteit om er in het Westen iets van te maken.

Uit dit geheel van krachten is toen de volgende situatie ontstaan:

Voorhoeve heeft een paar jaar geworsteld, maar is niet voldoende geslaagd, althans niet in die zin, waarin het had moeten gebeuren.

Tenslotte heeft de G.O.I.W.N. de strijdbijl neergelegd en is terecht gekomen bij diegenen uit de L.O. hoek, die reeds van den ^{af} dit standpunt innamen.

Er is een soort Raad gesticht, die de nog lopende zaken zal afhandelen en in Den-Haag zetelt: De Adviesraad der Illegaliteit.

In de praktijk is het, volgens de mening van velen een lichaam, dat niet meer actief kan optreden, terwijl een en ander binnen de kring der G.O.I.W.N. tot een breuk heeft geleid, waaruit de G.O.I.W. in Hersteld-Verband is ontstaan.

Onderwijskaart

*Onderwijskaart
Aanwijzing voor illegale werkers
in herstelling*

3.

*Afgedrukt in
1110
Nederlandsche Staat*

*Ver. v. ond.-ziel krijgers
592.
Vorm raad (nat. Fed. Raad)
1110
Landelijke federatie van
ond.-verzet organisaties 1188.*

*Afgedrukt in
1110*

rechter

*Afgedrukt
in 1110 265*

Nederl. Staat

op kaart

1110

Laatstgenoemde organisatie heeft de bundelingspogingen voortgezet met de B.O.I.W. (Noord-Holland) en Voormalig-Verzet (Zuid-Holland). - 0050?

Voorhoeve was hieraan reeds begonnen, doch retireerde op het laatste moment, waarschijnlijk tengevolge van te weinig vertrouwen en een gemis aan aanpassing.

Het spook van de C.P.Ners was aanleiding tot de stranding, doch velen menen, dat zijn tactiek absoluut fout was, want na de concentratie had men alle troeven in de hand gehad om ze (de C.P.Ners) weg te ~~sz~~rangeren.

Uit de voortgezette bundelingspogingen is ten slotte de Nationale-Federatieve-Raad ontstaan, die dus tot doel heeft, de actieve verzetsmensen te bundelen.

De doelstellingen van deze Nationale-Federatieve-Raad zijn nader omschreven in de bij dit rapport gevoegde stukken (Huishoudelijk Reglement en Statuten van de Ver. Voormalig-Verzet-Zuid-Holland).

Deze gebundelde illegaliteit is thans bezig het C.P.N. probleem op te lossen.

Naast het vorenomschrevene is, reeds dadelijk na de bevrijding van ons land, een aparte groepering ontstaan, n.l. de V.E.P.G. (Vereniging-Ex-Politieke-Gevangenen).

Laatstgenoemde vereniging bestaat uit diverse soorten mensen, die in de kampen hebben gezeten en omvat alle richtingen, terwijl het aantal communisten niet gering is.

Ook daar zit men met het C.P.N. vraagstuk, waar mer nog lang niet mee klaar is.

Schematisch is de situatie thans als volgt:

1. L.O. (zonder die leden, die bij een andere organisatie zijn aangesloten)

Leiding gevende personen: H. van Riesen enz.

2. G.O.I.W. (in rust)

Leiding gevende personen: Voorhoeve enz.

Gezamenlijk worden deze beide groeperingen, met nog enkele rudimenten van kleinere groepen, de Steriele-Illegaliteit genoemd, althans in de kringen van de nog actieve verzetsmensen.

De actieve organisatie, samen gebundeld in de Nationale-Federatieve-Raad, ziet er als volgt uit:

1. G.O.I.W. (in hersteld verband)

Leidende figuren: Renken, Langendam, Hagendoorn enz.

x x x

4.

*Overbreunders
of kaart -1 x1 -1
van kaart aan
Schoffen -1 x1*

2. Voormalig -Verzet-Zuid-Holland.

Leidende figuren: Kooiman, V.d.Meulen, Loze, enz.

3. B.O.I.W. (Noord-Holland)

Leidende figuren: Diamant, V.d.Weg, Kaptijn, enz.

Gehel appart staat dan nog:

V.E.P.G. (Ver-Ex-Pol-Gev.)

Leidende figuren: Stomps, Malipaard, Moerman, enz.

Vermoedelijke C.P.N. invloed in de diverse
voren genoemde organisaties:

Steriele organisatie: ----- ongeveer 2%.

Actieve organisatie:

1. Voormalig-Verzet: --geheel uitgeschakeld.

Hier en daar nog een enkele weduwe van een C.P.Ner als buitengewoon lid (voornl. in Schiedam)

2. B.O.I.W.

Amsterdam ---- ongeveer 20%.

Gaan er naar alle waarschijnlijkheid uit via een conflict. Diamant wil ze er uit hebben

Haarlem ---- ongeveer 5%.

De leiding, hoofdzakelijk Gereformeerden wil ze handhaven, acht geen "gevaar" aanwezig.

Zaandam ---- ver in de meerderheid.

De niet C.P.Ners zullen er hier wel toe over gaan een nieuwe organisatie te stichten.

Rest van Noord-Holland ---- ongeveer 4%.

Men is bezig ze weg te werken.

V.E.P.G. - Communistische invloed:

----- minstens 25%.

De meerderheid der leden is bezig ze weg te werken doch dit wil nog niet erg vlotten.

*Handwritten note in
in OD 265
see notes*

In het algemeen is de grote tendenz in de kringen van de illegaliteit, dat men de gang van zaken zo niet meer vertrouwt, hoewel op een enkele uitzondering na de leiding

beslist nergens in handen van de C.P.Ners is.

De Nationale-Federatieve-Raad heeft per advies aan alle afdelingen voorgesteld, dat ze in geen geval moeten worden gehandhaafd, doch uitgeballeerd dienen te worden.

Men wil in geen geval, dat de C.P.Ners in de al of niet georganiseerde illegaliteit een dusdanige invloed zullen krijgen, dat ze wat kunnen uitspoken.

Vorengenoemde organisaties beschikken over de volgende bladen:

- Steriele-Organisatie-----De Zwerver.
(Van Riesen) gefuseerd met Vrije-Steer (Voorhoeve).
  - Actieve-Organisatie-----a. Ons-Baken (A'dam)
b. Op-Korte-Golf
(Het vroegere blad van Scheps, thans orgaan van de G.O.I.W. in H.V.)
c. Contact (een periodiek van Voorm-Verz)
- Andere kranten*

De samenstelling van de besturen van de diverse vorengenoemde organisaties, in verband met de daarin zitting hebbende C.P.Ners is ongeveer als volgt:

Steriele-Organisatie-----geen.

Actieve-Organisatie

B.O.I.W. alleen in Amsterdam en Zaandam een paar.

G.O.I.W. in H.V.-----geen.

Voorm-Verzet-----geen.

(Voorz. en secr.--A.R.)

Nat-Fed-Raad-----geen

(Voorz--A.R. verder 2--R.K. en 2--P.v.d.A.)

V.E.P.G. ^{aan tal C.P.N. leden} _{in #afdeling} vermoedelijk 4 van de 10.

is 0 D

23-9-'48.

4.

Omtrent de in het rapport van de I.D. te Den-Haag (Doss. 53c/1---O.D. 39954) bedoelde te A'dam gehouden vergadering tot bundeling der illegaliteit, waar besloten zou zijn tot uitgifte van een blad "Het-Baken", was in de door mij rapporteur aangeboorde kringen van de illegaliteit, tot heden niets bekend.

4.

Handwritten mark

RF

6 JULI 1948

ACD/39954

Zoals bekend is hier te lande een aantal illegale werkers, die menen in de huidige maatschappij niet die plaats in te nemen, waarop zij, gezien hun prestaties in de voormalige illegaliteit, aanspraak menen te mogen maken.

Ook zou hun inziens de zuivering en berechting van politieke delinquenten te wensen overlaten.

Met het doel, deze, over het gehele land verspreide mensen, saam te bundelen, zou vorige week te Amsterdam een vergadering zijn belegd.

Op deze vergadering zou zijn besloten het hoofdbestuur van de nieuwe vereniging te Amsterdam te doen zetelen.

Onbepaald
Tevens werd op die vergadering besloten tot uitgifte van een maandblad, genaamd: "Het Baken", waarin regelmatig bepaalde figuren onder de loupe zullen worden genomen.

Van voorhands niet nader te controleren zijde werd medegedeeld, dat een groot aantal oud-R.V.V.-leden tot de nieuwe vereniging is toegetreden, waardoor de nieuwe vereniging onder sterke communistische invloed zou staan.

Verzonden op 3 Juli 1948

aan: C.V.D.

UINGEBU

B.O.I.W.

G E H E I M.

Naar aanleiding van het verslag d.d. 6 Juli 1948, Nr. G 106, Geheim Uwer administratie, waarin melding gemaakt wordt van een vergadering van de Bond Oud Illegale Werkers te Uwert, moge ik U verzoeken mij terzake wel te willen doen berichten, welke de argumenten zijn geweest, die voor of tegen het voorstel tot wering van communisten uit de B.O.I.W., werden aangevoerd.

Voorts zal ik het nepenrijs stellen te vernemen, of - dan wel in hoeverre de 20 personen, die hun stem tegen dit voorstel hebben uitgebracht tot extreemlinkse groeperingen behoren.

Ten aanzien van dezulken onder hen zal ik gaarne - voor zover Uwerzijds niet reeds eerder omtrent hen werd bericht - worden ingelicht aangaande de personalia en hun politieke antecedenten en eventuele activiteit.

Het Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
Namens deze:

J.G. Crabbendam

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
EN.

a

45446

Bv 40167 is volgens
agenda van B bij
B II
III^c

Inlichtingendienst
HOOFDCOMMISSARIAAT
VAN POLITIE
UTRECHT

GEHEIM.

OPGELEGD

UTRECHT, den

26 Januari

19 48

Lr. G/4Nr 67'48

Bijlagen: _____

Bericht op schrijven No. _____

van _____

Onderwerp: vergadering G.O.I.W. -

R/W

B

Volgno.
31. JAN. 1948
ACD/28482

BUREAU B
2-2-48.

Hierbij doe ik U toekomen een verslag van een protestvergadering, uitgaande van de Gemeenschap Oud-illegale Werkers, gehouden op 23 Januari 1948 te Utrecht.

De Hoofdcommissaris van politie,

R. W. Van Eijk

(R. W. Van Eijk).

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's Gravenhage.

R A P P O R T .

Verslag van een op 23 Januari 1948 in het N.V.Huis te Utrecht gehouden vergadering, georganiseerd door de G.O.I.W., afd. Utrecht, en belegd met het doel te protesteren tegen het voornemen, om de vervolging van collaborateurs binnenkort stop te zetten.

Zaalruimte : 1099 pers.

Aanwezig : 65 pers.

In de zaal waren geen versieringen of leuzen aangebracht. Er werd geen toegangsprijs geheven. Aan de ingang werd het weekblad "Op korte golf" uitgereikt.

Biltsestraatweg
7 te Maartens-
dijk,

Achter de op het toneel opgestelde bestuurstaafel waren een viertal mannen gezeten, waaronder Ir. S.G.C. Langendam, won./ voorzitter van de G.O.I.W., afd. Utrecht, hoofd van de Technische Verbindingsdienst der Ned. Politie; alsmede de beide sprekers Kieft en Diamant. (de derde aangekondigde spreker, genaamd Mr. Smeets trad niet op).

Om 20.15 uur opent Langendam de vergadering. Hij is niet verbaasd over de geringe opkomst, want de Ned. bevolking is langzamerhand beu van vergaderen; bovendien werdter dezelfde avond ook een filmpresentatie gegeven door de Ned. Ver. van ex-politieke gevangenen. Spreker zegt o.a.: "We moeten thans alarm slaan i.v.b. met de berechting van collaborateurs. Het blijkt dat deze mensen overal de kop weer opsteken, b.v. in de "Friends of America". Een gewoon strafrechtelijk feit verjaart eerst na 6 tot 18 jaar, maar nu is ruim twee en een half jaar al voldoende. Hoe is dit bestaanbaar en wie draagt hiervan de schuld? We zijn geneigd te zeggen de Minister van Justitie, doch dit is struisvogelpolitiek, want ook de volksvertegenwoordiging keurde de maatregelen goed. In de bezettingstijd was 80% van het Ned. volk ruggegraatloos, maar nu is een gelijk percentage weer slap. We zien thans N.S.B.-ers optreden als schade-enquêteurs en we zien hen in vooraanstaande positie's. Zelfs de schuldigen in het Rode Kruisrapport worden gehandhaafd. Wij moeten thans echter onze zienswijze kenbaar maken".

K.V.A.

Hierna geeft hij het woord aan Kieft (nadere gegevens onbekend), die ongeveer als volgt spreekt:
"Toen in 1938 de Duitsers Oostenrijk bezetten, werd in Wenen de bekende socioloog Kautsky gevangen genomen. Deze heeft tot het eind van de oorlog in verschillende concentratie-kampen vertoefd, en na de oorlog een boek geschreven, waarin hij met wetenschappelijke objectiviteit heeft getracht de SS-ers, de Kapo's e.d. te doorzien. Tevens verklaart dit boek mede, dat de massa eveneens schuldig was. Deze massa kwam niet opeens, maar langzamerhand tot daden van een dergelijke bestialiteit, zoals eigenlijk niet meer voor mogelijk werd gehouden. Als men ook hier in Ned. de tribunaalzittingen bijwoont, vraagt men zich dikwijls af hoe zulke miezerige nare mannetjes in staat zijn geweest in de kampen duizende mensen te mishandelen. Tijdens de oorlog zijn maar plm. 25000 mensen in het verzet geweest. Plm. 300.000 kozen de zijde van de vijand. Deze mensen vormen een besmettingshaard in ons volk. Ik heb thans dan ook geen wraak of vergelding op het oog, maar wil spreken in het belang van de geestelijke volksgezond-

heid. Er moet vaccine tegen gevonden worden. Als we zien, dat allerlei slappe figuren op vooraanstaande plaatsen zitten, is het begrijpelijk, dat vele mensen gaan zeggen: "waar maken wij ons eigenlijk druk om". Deze mentaliteit is funest in deze tijd. Op deze wijze gaat het gangsterdom hoogtij vieren. Er is iets niet gezond. De toch zo belangrijke pedagogische kant van de berechting wordt te veel buiten beschouwing gelaten. Er wordt thans eigenlijk gezegd: "degenen, die zich verzet hebben waren er naast, de anderen, wie het vlees nader was dan de benen, hadden gelijk". De oud-illegalen zijn tijdens de bezetting opgetreden voor de hoogste waarden van het Ned. volk, en zij zouden zich zelf onrecht aandoen, indien zij nu niet zouden optreden tegen het bederf.

Na Stalingrad kwam voor de Duitsers het grote probleem. Zij werden langzamerhand omringd door vijanden en het werd voor hun zaak, de oorlog zo veel mogelijk te rekken, opdat hun atoomspecialisten nog op tijd atoomwapens zouden uitvinden en daarmee dus de wedloop met hun geallieerde collega's zouden winnen. Onze collaborateurs hebben dus door het feit, dat zij ~~de~~ oorlogspotentieel van de Duitsers hielpen vergroten, mede hun steun verleend aan deze wedloop. Het behoeft geen betoog wat de Duitsers zouden hebben gedaan, indien zij deze wedloop hadden gewonnen.

Moet thans de berechting van deze collaborateur ~~en~~ stopgezet worden? Bij de wijziging van het Tribunaalbesluit geldt de bepaling, dat een $\frac{1}{2}$ deel van hun vermogen niet mag worden in beslag genomen. Vele van hen blijven dus vermogend, terwijl ze vroeger stempelden. Door hun winsthonger zijn duizenden omgekomen. Zij dienen terecht te staan als moordenaars.

Wij moeten ons verzetten, opdat de regering van zijn noodlottige dwaling terugkeert. Wij moeten door georganiseerd optreden de publieke opinie beïnvloeden en er op wijzen, dat door het beëindigen van de berechting der collaborateurs de geestelijke volksgezondheid gevaar loopt. Geloof in de kracht van je eigen idee; helpt mede aan het weer gezond worden van het Ned. volk."

Hierna werd gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen, waarvan drie personen gebruik maakten. De vragen openden geen enkel nieuw gezichtspunt.

K. V. A. Nadat een 15-tal personen de zaal hadden verlaten, werd het woord gegeven aan Bernard Diamant, geb. 6-6-1897, wonende Kruislaan 218 te Amsterdam.

Deze hield een zeer langdradig betoog en verviel geregeld in herhaling. Hij zeide o.a.: "De Minister van Justitie heeft ons, oud-illegalen, uitgedaagd. In Den Haag heeft men gevoeld, dat deze maatregel niet welkom zou zijn, hetgeen blijkt uit het feit, dat door de Directeur van het D.G.B.R. namens de Minister, voor dat deze materie in de Kamer kwam, aan de Hoofden van de P.R.A.C. een geheime circulaire is gezonden. Hierin staat in het kort het volgende vermeld:

'De berechting der collaborateurs moet eindigen op 1 Dec. 1948. De opsporing moet eindigen omstreeks Augustus 1948.

In aanmerking komen voortaan alleen nog de zwaardere gevallen, zulks ter beoordeling (helaas niet van de Procureurs-Fiscaal) maar van de Hoofden der P.R.A.C."

Het grieft ons, dat we na nog geen 3 jaar bevrijding moeten protesteren tegen deze zaken, die ons zo heel anders in vooruitzicht waren gesteld. Het is heel erg, dat nog slechts 100 van de 7000 collaboratie-gevallen onder het mes zullen worden genomen. Het was de plicht geweest al die miljoenen binnen

te halen, nu de weduwan van de oorlogsslachtoffers met een karig pensioentje worden afgescheept. De barmhartigheid en slapheid ondermijnen ons volksbestaan. Degenen, die besmet zijn met de Nationaal-socialistische bacil staan mogelijk in de toekomst weer aan de verkeerde kant. Wij moeten dit dan t.z.t. niet meer behoeven te bestrijden doch kunnen beter trachten het thans te voorkomen. Scheps(hoofdredacteur van "Op korte golf) heeft in de Kamer gevraagd deze ~~maatregel~~ teniet te doen en een desbetreffende motie ingediend. Deze werd echter verworpen met 44 tegen 25 stemmen. Misschien komt dit onderwerp nog ter sprake in de 1ste Kamer bij de begroting. Onze taak schijnt hopeloos; toch moeten wij ons blijven verzetten. Ik vraag de vergadering achter ons te staan(enig applaus) en de werkzaamheden van de G.O.I.W. met belangstelling te volgen. Ge verricht daarmee een gewetenstaak."

Hierop leest de voorzitter(Langendam) een motie voor, bestemd voor de leden der 1ste Kamer en ongeveer luidende als volgt: De protestvergadering, gehouden op 23 Jan. 1948, te Utrecht bijeen onder auspiciën van de G.O.I.W., gehoord de inleiders, gezien het feit, dat de opsporing in Augustus 1948 moet zijn geeindigd, terwijl de beoordeling van de nog te vervolgen gevallen is overgelaten aan de Hoofden der P.R.A.C., protesteert tegen de beeindiging van de berechting der collaborateurs en verzoekt intrekking van de betreffende geheime circulaire.

Nadat deze motie met algemene stemmen is aangenomen gaat de vergadering te 22.30 uur rustig uiteen.

Utrecht, 24 Januari 1948.

BUREAU D Almelo, 27 Juni 1947	
Nummer:	
Datum:	30-6-47

Volgno.
28 JUNI 1947
ACD/17728

Geheim K.11 no. 113

Aan het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst,

Javastraat 68.,

's-Gravenhage.-

UITGEBOKT

Hierbij heb ik de eer het volgende ter Uwer kennis te brengen:

In verband met de landelijke reorganisatie der G.O.I.W.N. zijn door de Inter Provinciale Raad voor de Provincie Utrecht de hiervolgende beslissingen genomen:

1. dat Mr. Ewoudt-Vermeulen geroyeerd is als lid van de G.O.I.W.N. op grond van artikel 6 van de Statuten punt 4 onder b, luidende: "Wanneer blijkt, dat het lid niet meer in woord en daad goed Nederlander is, of zijn lid zijn aan de belangen van de Gemeenschap ernstige schade heeft toegebracht of zou kunnen toebrengen";
2. dat Mr. Ewoudt-Vermeulen mitsdien ontzet is uit alle functies, die hij in de G.O.I.W.N. bekleedde;
3. dat de G.O.I.W.N. in de provincie Utrecht door de Inter Provinciale Raad niet meer wordt erkend op grond van artikel 6 der Statuten, punt 4 onder c, luidende: "Het niet voldoen van contributie, anders dan tengevolge van onvermogen";
4. dat mitsdien het Provinciaal Bestuur van de G.O.I.W.N. in de Provincie Utrecht eveneens door de Inter Provinciale Raad niet meer erkend wordt;
5. dat de I.P.R. reorganisatie van de G.O.I.W.N. wenselijk acht en met het oog daarop door een aantal personen tot de vroegere G.O.I.W.N. in de Provincie Utrecht behorende, op eigen initiatief een werkcommissie is samengesteld, waarin zitting hebben: Ir. S. Langendam, Mr. A. Minderhout, J.A.C. Duyzings, N.B. van Vliet, Th. Veenendaal en P.J. Hagedoorn;
6. dat de In-ter Provinciale Raad de nieuwe organisatie van de G.O.I.W.N. zal erkennen, zodra tot zijn genoegen is gebleken, dat deze voldoende levensvatbaarheid bevat;
7. dat de I.P.R. in afwachting van definitieve beslissingen de heer Ir. S. Langendam als toehoorder in zijn vergaderingen toelaat;
8. dat de I.P.R. gebleken is, dat de reorganisatie met ijver en enthousiasme wordt aangepakt en met succes schijnt te verlopen reden waarom de I.P.R. alle oud-illegale werkers in de Provincie Utrecht aanspoort, zich bij de nieuwe organisatie aan te sluiten.

Alle legitimatie-kaarten in de Provincie Utrecht zijn vervallen verklaard. Nieuwe worden alleen verstrekt via de Werkcommissie (voorz. Ir. Langendam).

Het Hoofd van de Plaatselijke
Inlichtingendienst,

B

C. V. D.

Vriezenveen, 10 Juni 1947, no.

Br. No. 1104/-47-Geheim.

Onderwerp : "Verslag bijeenkomst
G.O.I.W. Overijssel."

275

11 JUNI 1947
ACD/17129.

Hierbij heb ik de eer U HoogEdelgestrenge beleefd te doen toekomen een verslag van de bijeenkomst der G.O.I.W. in Overijssel, welke bijeenkomst gehouden werd op Zaterdag, 7 Juni 1947, te Almelo.

J.

1104-47	
Bestemd:	
De datum:	12-6-47

UITGEBOKT

A a n

Heer HOOFD van de

C. V. D.

's - GRAVENHAGE.

Onderwerp: Vergadering van afdeling en
kringbesturen der G.O.I.W.N.
uit Overijssel.

R A P P O R T

Hiermede heb ik de eer U Weledelgestrenge be-
leefd het volgende te rapporteren.

Op Zaterdag 7 Juni 1947, des namiddags 3.- uur,
werd op initiatief der G.O.I.W.N. kring Enschede een ver-
gadering gehouden voor de kring en afdelingsbesturen der
G.O.I.W.N. uit Overijssel, in het "Groenendal", gelegen aan
de Willem de Olerogstraat te Almelo. Aan de hand der afge-
stuurde uitnodigingen aan de diverse afdelings en kring-
besturen, werd door plm 26 personen deze vergadering be-
zocht, waaronder afgevaardigden van de kringen Zwolle,
Almelo, Enschede, en de afdelingen Wierden, Holten, Deventer,
Oldenzaal, Denekamp, Borne.

Te plm. 3.30 uur werd de vergadering geopend
door den hr. Groen, bestuurslid kring Enschede, die in zijn
openingswoord memoreerde, dat de G.O.I.W.N. in de provin-
cies Brabant en Limburg zeer goed functioneren, in tegen-
stelling met de provincie Overijssel, waar dit nog zeer veel
te wensen overlaat. Als voorbeeld noemde spr. o.a. dat door
de gezamenlijke provincies plm. f 20.000 aan contributie
gelden bij het hoofdbestuur moeten binnenkomen, en hiervan
door de provincies Brabant en Limburg f 15.000 voor hun
rekening wordt genomen. De overige f 5.000 kan echter nau-
welijks door de resterende 9 provincies worden opgebracht.
Door de provincie Overijssel is tot heden nog geen contri-
butie aan het hoofdbestuur afgedragen.

Vervolgens memoreerde spr. het slechte onder-
linge contact tussen de afdelingen, kringen en Prov. Raad
in Overijssel. Meerdere afdelingen laten niets meer van
zich horen en staan volkomen op non-actief. Van de kring
Hengelo was b.v. de laatste 3 maanden niets meer gehoord,
terwijl hiervan thans op de vergadering eveneens geen af-
gevaardigden waren gezonden, terwijl ook de kring Almelo p
practisch geen bestaansrecht meer heeft. Vaak, als spr.
hoort men verklaren dat de G.O.I.W.N. niets doet naar bui-
ten uit, doch spr. bestreed dit. De fout is dat niet vol-
doende contact tussen provinciale raad en de afdelingen
bestaat, en hier door de leden niet worden ingelicht.
Vooraf de herwaardering bij de Politie noemde spr. een
dankbaar terrein voor de G.O.I.W.N.. Voor de provincie
Overijssel zijn 12 rapporten ingestuurd betreffende herwaar-
dering en de overige provincies 144 rapporten. Hiermee
wordt zeer zeker rekening gehouden bij de diverse departe-
menten en zeer vaak herwaardering verkregen voor de betref-
fende personen. Vervolgens eist de pensioen-regeling voor
nabestaanden of invalide G.O.I.W.N. ers, dat de G.O.I.W.N.
blijft bestaan en een nieuwe geest onder haar leden wordt
ingezet. Spr. zou gaarne vernemen hoe hierover door de af-
gevaardigden wordt gedacht.

Door de afd. Zwolle werd hierop verklaard, dat
de kring Zwolle na het kiezen van een nieuw bestuur, de
stemming steeds beter wordt en het hier de goede kant op
gaat. Het nieuwe bestuur is zeer actief en het ledenaantal
benaderd ongeveer 80 personen. Spr. verklaart dat ook de
overige afdelingen, welke op non-actief staan, volgens deze
methode te werk moeten gaan en spreekt zich uit om de
G.O.I.W.N. in Overijssel in bloeienden staat te brengen.

(Dit kan)

Dit kan aldus spr. wanneer de goede personen voor deze initiatief-neming gekozen worden en deze de zaak actief aanpakken.

/aan

Door de afdeling Oldenzaal werd een pessimistisch geluid naar voren gebracht. Hoewel hier voldoende initiatiefnemers voor een bloeiende G.O.I.W.N. zijn, wordt hier/veel afbreuk gedaan, doordat de kring Hengelo waartoe Oldenzaal behoort, totaal niets van zich laat horen. Dit werkt zeer deprimerend op de afd. Oldenzaal, welke zich hierdoor niet ten volle kan ontplooiën. Na enige discussie wordt besloten dat door de afd. Oldenzaal contact zal worden opgenomen met enige bestuursleden van Hengelo en desnoods door een nieuwe bestuurs-verkiezing zal trachten de G.O.I.W.N - Hengelo tot bloei te brengen.

(S) +
KNOT

Van de afd. Almelo waren geen bestuursleden aanwezig, waardoor den hr. Klaassen, journalist, wonende Bornse straat 68, te Almelo, op een desbetreffende vraag van den voorzitter antwoordde, dat de kring Almelo praktisch niet meer bestaat. Voor den aanvang der vergadering was door hem nog den hr. Ir. te Brugge over deze vergadering opgebeld, waarin deze had medegedeeld, bij deze vergadering geen belang te hebben en ook in de toekomst voor de G.O.I.W. zich niet meer zou inzetten. Naar de overige bestuursleden gevraagd, werd geantwoord, dat ook door dezen geen actief werk meer verricht werd en de G.O.I.W.N. praktisch op een dood punt stond. Na enige discussie waaraan tevens door de in de zaal aanwezige Herman Höfte, oud K.P.er, wonende Bornse straat te Almelo en een tweetal personen vermoedelijk genaamd Jo Dronkelaar oud bestuurslid afd. Almelo en een zekere Willem, lid der Veren. van Ex.Politieke gevangenen, afd. Almelo, verklaarden, zij zich wel wilden inzetten voor een herleving der G.O.I.W. afd. Almelo, doch door hen geen onderscheid gemaakt zou worden wat betreft de politieke oriëntering der leden en niet, zoals bij de oprichting de communistische leden geweerd zouden worden. Volgens hen werden de communisten ook in de bezetting niet geweerd en waren hieronder zeer goede krachten. Hierop werd door den voorzitter gewezen op het grondbeginsel der G.O.I.W. n.l. Liefde voor het Vaderland en Trouw aan Oranje. Wanneer er communisten zijn die deze grondbeginselen willen aanvaarden en tevens willen naleven, dan kunnen zij als lid worden aangenomen.

/werd/deelgenomen

Door den afgevaardigde van de afd. Denekamp werd met enige stemverheffing er tussen gevoegd: "Weg met de communisten, eruit er mee". Volgens dezen werden thans reeds meerdere oud illegale werkers door communisten bedreigd, met hen weg te voeren, wanneer de Russen hier zijn. Door het merendeel der bezoekers werden bijvalsbetuigingen geuit, hoewel dit volgens de Almelse bezoekers niet zo'n vaart zal nemen.

Door de afd. Oldenzaal werd naderhand naar voren gebracht, dat de samenwerking tussen G.O.I.W. en Stichting 1940-45 in Overijssel nogal wat te wensen overlaat en welke redenen hiervoor zijn. De voorz. antwoordde dat meerdere personen uit de G.O.I.W., welke thans bij de Stichting zijn ondergebracht, systematisch zich afkeren van de G.O.I.W.. Bij de discussie werd deze verweten dat de verkregen "baan" bij de Stichting hieraan een groot deel had. Met naam werd genoemd den hr. G. Breteler, hoofd der Stichting te Enschede. Voor den aanvang dezer vergadering was ook deze telefonisch verzocht de vergadering der G.O.I.W. te bezoeken, hetgeen geweigerd was en geopperd was als lid der G.O.I.W. te bedanken. Ook wordt

Breteler verweet dat deze de afd. Enschede der G.O.I.W.N. als oud Voorzitter, wilde ontbinden. Tevens zijn de voorz. en de afgevaardigden van Oldenzaal bekend, dat de Stichting 1940-45 thans niet geheel rechtuit gaat. . Zo is onlangs gebleken dat door de Stichting te Enschede ondernemingen bevoordeeld worden, die een belangrijk bedrag storten op de Stichting, waarvoor deze goede adviezen voor de betreffende onderneming verstrekt, inzake vergunningen voor nieuwbouw, enz.

Besloten wordt dat een schrijven verzonden zal worden naar het hoofdbestuur der Stichting te Amsterdam, en haar misnoegen hierin zullen uitspreken over de slechte samenwerking tussen G.O.I.W. en de Stichting 1940-45 en door leden der Stichting getracht wordt de G.O.I.W. te ondermijnen.

Nadat door de aanwezigen voor Almelo was toegezegd het initiatief te zullen nemen voor de afd. Almelo, werd besloten dat op Zaterdag 21 Juni 1947, te plm. 3.- uur eveneens in het "Groenendal" de initiatief-nemers der verschillende kringen en afdelingen weer bijeen zullen komen, om de behaalde resultaten te bespreken, werd deze vergadering gesloten.

o-o-o-o-o-o-o

**IN
LIMBURG
HEERLEN**

GEHEIM.

DIENST
Departement van Justitie

B

275

Den Heer HOOFD VAN DEN CENTRALEN VEILIGHEIDS-
DIENST,

Javastraat 68,

2500-11-46
601-10-555

No. 462

's-GRAVENHAGE.

De Inspecteur van Politie bij de Staatsmijnen in
Limburg tevens onbezoldigd Rijksveldwachter.
POSTBESTELLING : HOENSBROEK - TREEBEEK

Secretariaat: KERKSTRAAT A 54, SCHIMMERT. Tel. K 4404-296.

Aan de leden der G. O. I. W. N. Dist.let "MIJNSTREEK".	
Numm.:	
Datum:	27-2-47

Volgno.
26 FEB. 47
ACD/11322

Vrienden,

De toestand, zoals die momenteel is, noodzaakt ons KLARE WIJN te schenken.

Wij vragen ons af:

- 1e Hoeveel leden telt de G.O.I.W.N. van het District "Mijnstreek" momenteel?
- 2e Hoeveel van die leden dragen de naam Oud Illigale Werker met ere, niet alleen door hun gedrag en houding gedurende de bezetting, maar ook daarna?
- 3e Hoe komen die leden hun verplichtingen als lid der G.O.I.W.N. na, t.w. moreel, sociaal en financieel?
- 4e Is het mogelijk, dat wij iets bereiken inzake de zuivering enz., wanneer wij ons zelf op de borst moeten slaan, wetende, dat in eigen kring onzuivere elementen meekankeren en, o bittere ervaring, juist die leden kankeren wel het meest en het hardst, onnodig hierover verder uit te weiden.

- 5e Wat hebben wij gedaan en wat doen wij nog voor onze gevallen vrienden en hun nagelaten betrekkingen? NIETS, althans niets noemenswaard. Is het niet onze eerste en voornaamste plicht, vóór alles, te zorgen, dat deze oude vrienden, ja onze beste en grootste vrienden, na hetgeen zij hebben meegemaakt, niets, maar dan ook niets te kort komen. Daarvoor en op de eerste plaats daarvoor hebben wij te werken en vol te houden. Zeg nu a.u.b. niet weer: "Och, wat schieten wij ermee op? of: "Wat helpt het ons?"

Wij zien geen enkel resultaat, men lacht ons uit, worden door ieder vals aangekeken en achter gesteld. Waar is dat, ja, jammer genoeg, maar ook jammer genoeg is, dat wij dit zelf hebben bewerkstelligd. De getrouwen niet te na gesproken. Hoevelen van de onzen zijn niet afgedwaald en hebben de voor hun gemakkelijksten weg gekozen. Luxe, hebzucht, eerezucht, zelfbehoud, egoïsme en baantjesjagerij hebben zij gekozen boven de EER, de werkelijke EER. Denk eens even goed na! De een werd een dief, de ander een moordenaar, weer een ander een afperser en nog vele van die andere werden vrienden met degehe, die wij verraders van onze vrienden noemen. Zij verlagen zich en worden eveneens verraders van ons Vaderland, van onze BESTEN, van onze Mannen, Vrouwen en Kinderen.

Hoe kunnen wij verwachten, dat wij iets bereiken?

Lafaards zijn dezulke, niet onze vrienden. Wij schamen ons niet lid te zijn van de G.O.I.W.N. WEL schamen wij ons, dat in de ledenlijst der G.O.I.W.N. namen voorkomen, die daarop zeker niet mogen staan. Zij breken meer af dan wij zo graag zouden willen opbouwen.

O ja, daar is reeds veel over gekankerd en daar wordt momenteel nog steeds over gekankerd.

Wij geven het echter niet op. Wij strijden verder voor onze vrienden, onze gevallen vrienden en hun nagelaten betrekkingen. Maar niet, zoals dat tot op heden gebeurde. Wij willen onze plichten kennen en vervullen.

Ook hebben wij, buiten de andere, de financiële plichten te vervullen.

Hoe is de financiële toestand gesteld?

Wie van de leden heeft volgens plicht de contributie betaald?

Volgens Art. 2 van het reglement geldmiddelen is de contributie vastgesteld op 12% van de inkomsten (c.q. Loonbelasting) over het afgelopen jaar. Dit bedrag mag echter niet minder dan f 6,-- per jaar bedragen.

Volgens Art. 6 der Grondwet eindigt het lidmaatschap der G.O.I.W.N. bij niet voldoen van de contributie, anders dan ten gevolge van onvermogen.

Ieder lid is genoegzaam bekend, dat, wanneer een lid niet in staat is, b.v. door onvermogen, de contributie te voldoen, hiermede rekening wordt gehouden.

Wenselijk, ja zelfs noodzakelijk wordt geacht, dat elk lid de contributie vóór 1 Januari 1947 heeft voldaan. Leden, die financieel beter kunnen, dienen er rekening mede te houden, dat op een gemiddelde van f 10,-- per lid per jaar moet gerekend worden. Hoe kan een gemeenschap bestaan zonder financiën. Uit de begroting blijkt, dat de G.O.I.W.N. dringend om geld verlegen zit. Wij doen nogmaals een beroep op ieders welwillendheid, ook in deze.

Al deze tekortkomingen hebben ons geleid, dat wij ons verplicht zien strenge maatregelen toe te passen. Wij hebben zelfs ertoe over moeten gaan, leden te royeren, daar ons betreffende deze leden misdragingen werden bekend gemaakt, die ten zeerste af te keuren zijn, ja zelfs als misdrijf kunnen worden aangerekend.

Wij zullen dan ook in de toekomst zeer scherp toezien en bij de eerste aanleiding daartoe over gaan tot royeren van elk lid, dat zich niet wenst te houden aan de verplichtingen, die het heeft op zich genomen door lid te worden van de G.O.I.W.N.

Wanneer dus een lid der Gemeenschap zijn verplichtingen niet na komt, door b.v. onwaardig gedrag, in alle opzichten, dus ook wanneer een lid verzuimt de contributie te voldoen, zal tot royeren van betreffende worden overgegaan.

Voor 1 Januari 1947 moet de verschuldigde contributie worden afgedragen, daarbij wordt vereist, dat ieder lid der Gemeenschap zich correct en als goed O.I.W.'er gedraagt.

Wie niet aan deze eisen voldoet zal vanaf 1 Januari 1947 niet meer als lid van de G.O.I.W.N. beschouwd worden en dient voor 1 Januari 1947 zijn lidmaatschapsbewijs franco te zenden aan het Secretariaat van het District Mijnstreek, Heerlen, Kerkstraat A 54, Schimmert. (zie bemerking aangebracht op achterzijde van het lidmaatschapsbewijs.)

Wij verzoeken de leden vriendelijk, doch dringend, de onderstaande strook voor 1 Januari e.k. ingevuld en ondertekend, event. met begeleidend schrijven te doen toekomen aan het Districts-Secretariaat. Tevens verwijzen wij U naar schrijven dd. 30 October l.l. van de Prov. Raad.

Wij hopen en verlangen, dat wij nu eindelijk eens kunnen rekenen op aller medewerking, waardoor wij eindelijk dan toch zullen komen tot een gezonde toestand in de Gemeenschap.

Met vriendelijke groeten verblijven wij

Hoogachtend,

DE SECRETARIS
VAN HET DISTRICTSBESTUUR MIJNSTREEK
DER G. O. I. W. N..

J.H.M. Heynen
Kerkstraat A 54
SCHIMMERT. Tel. K 4404-296.

J.H.M. Heynen.

Nº 79.

C. V. D.

Vriezenveen, 17 December 1946.

Br. No. 144/-46-Geheim.

Onderwerp: "Vergadering der G.O.I.W.
District Enschede."

Bijlagen: "Eén ex.dagblad "De Waarheid"
van Vrijdag, 13 Dec. 1946."

B. 275

g.s.

19 SEP
100. / 10753

Hiermede heb ik de eer U HoogedelGestrenge beleefda het volgende te rapporteeren.

Op 11 December 1946 werd te Enschede in het gebouw van de Stichting 1940-1945 een vergadering gehouden van de G.O.I.W., District Enschede. In het bestuur van de G.O.I.W. hebben eveneens zitting G. Breteler en K.R. Prins, omtrent welke personen ik U berichtte in mijn schrijven No. 51/-46-Geheim, dato 19 September 1946, onderwerp: "Diefstal dossiers B.N.V. bij W. Sanders te Enschede."

Het bestuur was van meening, dat er geen gronden meer aanwezig waren om de G.O.I.W. verder te doen voortbestaan.

Aanwezig bleken te zijn ongeveer 45 leden. Een deel dezer leden wilden van opheffing niets weten en besloten een nieuw bestuur te vormen. In dit nieuw gekozen bestuur hebben thans zitting: Oude Groen (R.K.) Boekelo, Claus (R.K.) Enschede, Wilke (R.K.) Enschede, K. Straatman (verm. P.v.d.A.) Enschede, G. Hammink Usselo en K.R. Prins Enschede. Beide laatste leden hadden ook zitting in het oude bestuur. G. Hammink heeft inmiddels weer bedankt en Prins zal aanblijven totdat het nieuwe bestuur wat ingewerkt is.

Ter sprake kwam daarna de handelwijze van de Inter. Prov. Raad der G.O.I.W. die eigenmachtig een telegram heeft verzonden aan de Regeering, waarin geïnterposeerd werd tegen het onderhandelen met Soekarno." Het grootste gedeelte van de aanwezigen was tegen den inhoud van dit telegram. Dit waren de leden der P.v.d.A. en de C.P.N. (2 stuks). Alle aanwezigen protesteerden tegen de wijze van tot standkoming van dit telegram, omdat dit inmenging is in politieke aangelegenheden, waarmede de G.O.I.W. zich niet dient te bemoeien.

In verband hiermede besloot de vergadering het volgende telegram te verzenden: "De Afdeeling Enschede der G.O.I.W. in vergadering bijeen, protesteert met algemeene stemmen ten sterkste tegen de wijze, waarop de Interprov. Raad zijn afkeuring heeft uitgesproken, over de hoofden der leden heen, inzake de kwestie van het onderhandelen met Soekarno."

Bijgaand doe ik U.H.E.G. nog een verslag van deze vergadering toekomen, zooals dit is weergegeven door het dagblad "de Waarheid". Dit blad heeft gemeend politieke munt uit deze vergadering te slaan door het voor te stellen, dat alle aanwezigen wel voor onderhandeling waren met Soekarno. Het is echter hoofdzakelijk een protest geweest tegen de Interprov. Raad, dat hij zich met politiek heeft ingelaten.

A a n

en Heer Hoofd van den

C. V. D.

J.

's-GRAVENHAGE.

(K)

10 December

6.

B.5709

G. O. I. N.

aan

H.

RD.

275

Vergadering G.O.I.N.

Hierbij heb ik de eer U afschrift aan te bieden van een verslag van een op 23 November 1946 te Amstelveen gehouden provinciale vergadering van de Gemeenschap gud Illegale Werkers, naar den inhoud waarvan U nogte verwijzen.

het Hoofd van den
CENTRALE VERBODINGSBUREAU
voor degen
de luitenant-Kolonel
o/i.

AAN: H.C. van Politie te	AMSTERDAM.
" " " "	ROTTERDAM.
" " " "	DEN HAAG.
" " " "	UTRECHT.
" " " "	GRONINGEN.

L.L. van Laere.

G E H E I M.

VERSLAG VAN EEN OP ZATERDAG 23 NOVEMBER 1946; DES NAMIDDAGS
TE PLM. 3 UUR, GEHOUDEN "PROVINCIALE VERGADERING" DER
GEMEENSCHAP OUD ILLEGALE WERKERS TE ALMELO.

Aanwezig waren afgevaardigden van de kringen: Almelo, Nijverdal, Tubbergen, Borne, Vroomshoop, Beerzerveld, Ommen, Wijhe, Hengelo, Enschede, Oldenzaal, Deventer en andere, in totaal plm. 70 personen.

Van de zijde der C.P.N. afd. Almelo waren aanwezig: Hagedoorn, B.de Jong, Hartman, gemeenteraadslid te Almelo.

Na de opening werd het woord gegeven aan den spreker Dr.N.A.J.VOORHOEVE Sr., handelijk voorzitter der G.O.I.W. Hij memoreerde, dat het initiatief tot deze vergadering door den Federatieven Nationalen Raad was genomen en dat deze zelf de zaal voor de vergadering had afgehuurd. Het feit, dat de Provinciale Raad en onderafdeelingen van Overijssel, momenteel op non-actief staan was aanleiding geweest om deze vergadering te beleggen, daar men de meeningen van de afgevaardigden wilde vernemen omtrent de geruchten van een eventueele liquidatie. In de afgelopen periode bereikte de G.O.I.W. in Overijssel een dood punt en het contact van den Provincialen Raad met het Hoofdbestuur liet zeer veel te wenschen over. Spreker zou gaarne, nadat hij zijn inleiding had gehouden het standpunt der vergadering hierover vernemen.

In de inleiding schetste hij het ontstaan en de basis der G.O.I.W. en de verrichtte werkzaamheden ten dienste van M.G., Autoriteiten en anderen. Tevens wilde spreker rekenschap afleggen van de verrichtte werkzaamheden en de behaalde resultaten van het Hoofdbestuur. Eenstemmig is door de afgevaardigden op de gehouden congressen besloten, dat door de G.O.I.W. geen partij politiek zal worden gevoerd, doch dat men hoofdzakelijk zijn stem zal verheffen over de volgende punten:

1. Sociale zorg der nabestaanden
2. Berechting
3. Zuivering.

Over punt 1 waren door den Federatieven Nationalen Raad herhaalde besprekingen met de Regeering gevoerd, welke wel eenige resultaten hadden afgeworpen, doch waarbij nog vele wenschen overbleven. "Wij mogen hiervoor niet ophouden te strijden en moeten dit tot onze voorname taak rekenen" betoogde spreker. Spreker uitte verschillende klachten over de slechte medewerking van de kring, het district en de provinciale besturen, die het contact met het hoofdbestuur zeer slecht zouden onderhouden en praktisch geen gegevens instuurden.

De berechting was volgens spreker een verloren zaak. Hij leverde critiek tegen het voorwaardelijk in vrijheid stellen van politieke delinquenten. Het voorschrift dat slechts 25.000 politieke delinquenten in de kampen mogen

mogen verblijven/z.i. de strafmaat der gevangenen / zou bepalen. De G.O.I.W. had tegen het bepalen van dit getal ten sterkste geprotesteerd bij den betrokken Minister, met gevolg dat op 15 November j.i. nog 31.000 gevangenen in de kampen verbleven; door den Minister is toegezegd niet precies op dit getal te zullen kijken, wanneer de omstandigheden dit wensche-lijk zouden maken. Door het bepalen van dit getal werd, volgens spreker, recht en barmhartigheid door elkaar gehaald, waartegen de G.O.I.W. ten sterkste moest protes-teeron. De G.O.I.W. heeft voor de berechting richtlijnen aan de Regeering voorgelegd, waarbij de berechting plm. een half jaar langer had geduurd en zou zijn voorkomen, dat de berechting een fiasco zou worden. De Regeering had hierop echter niet gereageerd.

Ook het punt "zuivering" zou niet bevredigend zijn en vooral de zuivering van de politie zou tot veel klachten aanleiding geven. Over de zuivering in het algemeen en de politie-zuivering waren herhaalde besprekingen gevoerd met de Regeering, daar men van het politie-apparaat mocht eischen dat het "zuiver" is. Spreker vervolgde: "Bij de thans gevoerde zuiveringsmethode wordt vooral het lagere personeel berecht of gezuiverd, terwijl het hogere per-soneel met boter op het hoofd achter de schermen blijft. Een principieele fout is dat de politie-zuivering wordt gevoerd door politiefunctionarissen, waardoor het lagere politie-personeel geen klachten tegen hun meerderen durven inzenden, in verband met te nemen revanche-maatregelen. De politiezuivering wordt aan de hand van publieke klachten doorgevoerd. Het publiek kan gemiddeld slechts aanklagen wat op straat is waargenomen, waardoor meeren-deels het lagere personeel de dupe wordt. Vaak worden deze door hun superieuren de hand boven het hoofd gehouden, daar deze te veel weten van hun chefs en hierdoor aan zuivering of berechting ontkomen. Door de G.O.I.W. is voorgesteld dat de P.R.A. inzage moet hebben van de toendertijd gegeven dagorders, waardoor belangrijke ge-gevens naar voren komen. Dit is ook te Rotterdam toegepast, met gevolg dat zes politie-officiëren in arrest zijn gesteld. Dan moet tevens een centralen zuiveringsraad worden ingesteld waarin eenige politie-functionarissen zitting hebben als deskundigen. De G.O.I.W. zal blijven aandringen op een doortastende zuivering en herwaardeering van het politie-personeel." Na te hebben gewezen op de groote taak der G.O.I.W. tegenover de gevallen, besloot spreker zijn inleiding.

Na de pauze werd een levendige discussie gevoerd, waarbij critiek werd geleverd op de onbevredigde zuivering en berechting. Doelbewust zou door ongekende machten de berechting gesaboteerd en verschillende personen de hand boven het hoofd gehouden worden. Het steeds weer verloren of zoek raken van dossiers van beschuldigen, sterkte deze conclusie.

Door

Door den afgevaardigde van de kring Wijhe werd naar voren gebracht, dat de plaatselijke kring herhaalde klachten bij verschillende instanties waren ingediend tegen de Duitse spionne Baronesse De Vos van Steenwijk, waarmede men evenwel geen resultaten had bereikt. Zelfs de chef van het B.N.V. stond machteloos in dit geval, daar deze spionne door "hooge kringen" beschermd zou worden. Ook hier was een gedeelte van het dossier zoekgeraakt. Voorhoeve zei toe, dit geval na onderzoek aan den betrokken minister te zullen voorleggen.

Vervolgens werd door den afgevaardigde van Oldenzaal klachten geuit over de tenachter stelling van oud illegale werkers. Uit de practijk was z.i. bewezen dat collaborateurs bij het aanvragen van werkvergunning, vestigingsvergunning, materiaal-toewijzingen enz. voorrang hadden boven de oud illegale werkers of principiele, goede Nederlanders. Een der aanwezigen vulde aan, dat men in het Nederland van barmhartigheid alles kan vergeven, behalve wanneer men illegaal werkers is geweest (Applaus). Voorhoeve verklaarde dat dergelijke klachten zeer zelden het hoofdbestuur bereikten. Indien dergelijke klachten met bewijzen door den provincialen Raad aan het hoofdbestuur werden voorgelegd, konden deze aan den Minister worden doorgegeven. Thans lag het echter aan de afgevaardigden, of zij de G.O.I.W. nieuw licht wilden inblazen. Met den voorgestelden gang van zaken, verklaarde men zich eenstemmig accoord. Verschillende afgevaardigden criticeerden echter de leden van den Provincialen Raad, die niet de juiste menschen op de goede plaats zullen zijn. Eenige afgevaardigden verklaarden, dat ingezonden brieven aan den Provincialen Raad onbeantwoord bleven of na een kringloop teruggezonden werden. Tevens beschuldigde men den Provincialen Raad er van, dat deze de ingezonden stukken niet aan het hoofdbestuur doorgaven. Werden bezoecken afgelegd, dan hadden de heeren gebrek aan tijd, terwijl de zaken niet afgehandeld werden. Deze Raad liet in maanden niets van zich hooren en ook richtlijnen voor vergaderingen of te behandelen onderwerpen werden niet gegeven.

Vooris vroeg men zich af, wie Luit. van Hoorn uit Enschede (sectie 9) op deze plaats had gezet en of het mogelijk is dat deze eigener beweging deze plaats had ingenomen. Voorhoeve antwoordde dat den heer van Hoorn bij zijn bezoeken aan spreker steeds had verklaard, dat het met de G.O.I.W. in Overijssel best ging. Ook verweet men Luit. van Hoorn, die niet aanwezig was, dat hij de stukken van Districts- en kringbesturen vasthield en alleen met het hoofdbestuur contact hield. Spreker zei dat dit een zaak is die Overijssel zelf moest uitmaken. Na eenige discussie was de vergadering van meening, dat men de G.O.I.W. van onderen af moest opbouwen, wildo men eenig resultaat bereiken. Het Districtsbestuur Almelo had na haar verkiezing nog geen vergadering gehouden. Hierop

Hierop werd het woord gevraagd door den C.P.N.'er Hartman, die verklaarde dat "de G.O.I.W. slechts een corrupte bende is". Het was voor Almelo geen schande, dat het hoofdbestuur de zaal heeft moeten afhuren. Dit kwam doordat deze afdeling de links georiënteerde oud illegale werkers uit haar gelederen stoot. Ook deze hadden hun plicht gedaan en tegen den vijand gestreden. Deze categorie van strijders werden echter verbannen. De afdeling Almelo zou worden beheerscht door "een kleine klik onderlinge vrienden", die uitnodigingskaarten stuurden aan hun kleine kring en doelbewust de links of communistisch georiënteerde illegale werkers passeerden. Ook hieronder zouden bekwame personen zijn, die evenwel niet als lid werden aangenomen.

Nadat Voorhoeve verschillende malen de opgewonden verklaring van Hartman had getracht te stuiten, verklaarde deze dat de G.O.I.W. in haar grondbeginsel had aangenomen "Liefde voor het Vaderland en trouw aan Oranje". Wanneer er communisten zijn die dit grondbeginsel wilden aannemen en als alle goedwillenden naleven, dan konden zij als lid worden aangenomen.

Vervolgens werd voorgesteld, indien bij de toepassing van democratische middelen de door het G.O.I.W. gestelde doel niet bereikt kon worden, of dan desnoods on-democratische middelen aangewend moesten worden. Hierop antwoordde spreker dat deze ten stelligste door de G.O.I.W. veroordeeld werden.

Na eenige discussie, welke wegens tijdgebrek bekort werd, werd Groen uit Boekelo aangewezen als contactman, die kring- en districtsvergaderingen uit zal schrijven en eventuele bestuursverkiezingen zal leiden, opdat de G.O.I.W. in Overijssel zou opbloeien.

Na een dankwoord aan den spreker werd de vergadering gesloten.

Dr. No. /-46

Onderwerp: Provinciale vergadering der G.O.I.W.

(K)

35409

496

Sehim

R A P P O R T

275

Hiermede heb ik de eer U Weledelgestrenge beleefd het volgende te rapporteren.

Uitslag van een — Op Zaterdag 23 November 1946, des namiddags te plm. 3.- uur, te een "provinciale vergadering" der Gemeenschap Oud Illigale Werkers gehouden in het "Groenendal", gelegen aan de Willem de Clercqstraat te Almelo. Aanwezig waren afgevaardigden van de kringen: Almelo, Nijverdal, Tubbergen, Borne, Vroomshoop, Peerzerveld, Ommen, Wijhe, Hengelo, Enschede, Oldenzaal Deventer en anderen, in totaal plm. 70 personen.

meester regel

Van de zijde der C.P.N. afd. Almelo waren aanwezig; de hier volgende personen: Hagedoorn, wonende Vernsestraat 161, te Almelo. B. de Jong, wonende Rehofstraat 35, te Almelo. Hartman, raadslid, wonende Boschstraat 32, te Almelo.

Als spreker fungeerde: Dr. Ir. N.A.J. Voorhoeve, landelijk Voorzitter der G.O.I.W.. Na de opening werd het woord gegeven aan den spreker N.A.J. Voorhoeve. Spr. memoreerde, dat het initiatief tot deze vergadering door de Federatieve Nationale Raad was genomen en zelf de zaal voor deze vergadering had afgehuurd. Het feit, dat de Provinciale Raad en onderafdelingen van Overijssel, momenteel op non-actief staan was aanleiding om deze vergadering te beleggen. Het doel was om de meningen van de afgevaardigden te vernemen omtrent de geruchten van liquidatie. In de afgelopen periode beleefde de G.O.I.W. in Overijssel een dood punt en het contact van de Provinciale Raad met het Hoofdbestuur liet zeer veel te wensen over. Spr. zou gaarne, na zijn te houden inleiding, het standpunt der vergadering hierover vernemen.

18:30
E. Raadsh. van de G.O.I.W.

Min. 2
W.D. b.
T. van der Meulen

M. A. van
P. van
K. van
H. van
G. van
11/11/46

In zijn inleiding schetste spr. het ontstaan en de basis der G.O.I.W. en de verrichte werkzaamheden ten dienste van M.G., Autoriteiten en anderen. Tevens wilde spr. rekenschap afleggen van de verrichte werkzaamheden en de behaalde resultaten van het Hoofdbestuur. Eenstemmig is door de afgevaardigden op de gehouden congressen besloten, dat door de G.O.I.W. geen partij politiek wordt gevoerd, doch hoofdzakelijk zijn stem verheffen over de hier volgende punten:

1. Sociale zorg der nabestaanden.
2. Berechting.
3. Zuivering.

Over punt 1 waren door den Federatieven Nationalen Raad herhaalde besprekingen met de Begeering gevoerd, welke weltenige resultaten hadden afgevoerd, doch waarbij nog vele wensen overbleven. Wij mogen hiervoor niet ophouden te strijden en moeten dit tot onze voornaamste taak rekenen. Spr. uitterkrachten over de slechte medewerking der kring, district en provinciale besturen, die het contact met het hoofdbestuur zeer slecht onderhouden en practisch geen gegevens instuorden.

De berechting was volgens spr. een verloren zaak en voerde critiek tegen het voorwaardelijk in vrijheid stellen van politieke delinquenten. Het voorschrift dat slechts 25.000 politieke delinquenten

Feitelijke opzet

in de kampen mogen verblijven, ^{hooft 2.1} bepaalt de strafmaat der gevangenen ^{door} De G.O.I.W. ^{te} tegen het bepalen van dit getal ten sterkste geprotesteerd bij den betrokken Minister, met gevolg dat op 15 November ¹⁹⁴⁴ nog 31.000 gevangenen in de kampen verbleven; en door den ^{minister} is toegezegd niet precies op dit getal te zullen kijken, wanneer de omstandigheden dit wenselijk ^{maken}. Door het bepalen van dit getal wordt ^{recht} en barmhartigheid door elkaar gehaald, waartegen de G.O.I.W. ten sterkste ^{protesteerd}. Door de G.O.I.W. ^{zijn} voor de berechting richtlijnen aan de ^{begeering} voorgesteld, waarbij de berechting plm. één half jaar langer had geduurd en ^{was} voorkomen, dat de berechting een fiasco ^{was} geworden. ^{Hieraan} is door de ^{begeering} ^{geen} gehoor ^{gegeven}.

L. volgerspreken

van

Ook het punt der ^{zuivering} is niet bevredigend, waarbij vooral de ^{politie} ^{zuivering} veel klachten geeft. Over de zuivering in het algemeen en de politie zuivering zijn herhaalde besprekingen gevoerd met de ^{begeering}, daar wij van het ^{politie} ^{apparaat} mogen eisen dat het ^{zuiver} is. Bij de ^{thans} gevoerde zuiverings methode wordt vooral het lagere personeel berecht of ^{gezuiverd}, terwijl het hogere personeel met boter op het hoofd achter de schermen blijft. Een principiële fout is dat de ^{politie} ^{zuivering} wordt gevoerd door politie functionarissen, waardoor het lagere politie personeel geen klachten van tegen hun meerderen durven inzenden, in verband met te nemen ^{re}vanche maatregelen. De politie zuivering wordt aan de hand van publieke klachten doorgevoerd. Het publiek kan gemiddeld slechts aanklagen wat op straat is waargenomen, waardoor merendeels het lagere personeel de dupe wordt. Vaak worden deze door hun suprieuren ⁱⁿ de hand boven het hoofd gehouden, daar deze te veel weten van hun ^{chefs} en hierdoor aan zuivering of berechting ontkomen. Door de G.O.I.W. is voorgesteld dat de P.R.A. inzage moet hebben van de toendertijd gegeven dagorders, waardoor belangrijke gegevens naar voren komen. Dit is ook te Rotterdam toegepast, met gevolg dat zes politie officieren in arrest zijn gesteld. Dan moet tevens een centralen zuiverings raad worden ingesteld waarin ^{enige} ^{politie} ^{functionarissen} zitting hebben als deskundigen. De G.O.I.W. zal blijven aandringen op een doortastende zuivering en herwaardering van het ^{politie} ^{personeel}. Na ^{vervolgens} te hebben gewezen op de grote taak der G.O.I.W. tegenover de gevallen, besloot ^{de} ⁱⁿleiding.

concliding

L. Spelers

Van de ^{na} de pauze ^{wordt} ^{een} ^{besluit} ^{gehouden} ^{discussie} ^{wordt} ^{zeer} ^{veel} ^{gebruik} ^{gemaakt}, waarin ^{critiek} werd ^{uitgebracht} op de onbevredigde zuivering en berechting. Doelbewust zou door ongekende machten de berechting gesaboteerd en verschillende personen de hand boven het hoofd gehouden worden. Het steeds weer verloren of zoek raken van dossiers van beschuldigen, sterkte deze conclusie. Door den afgevaardigde van de kring Wijhe werd naar voren gebracht, dat de plaatselijke kring herhaalde klachten ^{naar} ^{alle} ^{mogelijke} instanties ^{had} ^{uitgebracht} tegen de ^{Duitsche} ^{spionne} ^{Baronesse} ^{De} ^{Vos} ^{van} ^{Steenwijk}, waarbij ^{geen} ^{resultaten} ^{waren} ^{bereikt}. Zelfs de chef van het B.N.V. ^{staat} ^{machteloos} in dit geval, daar deze spionne in ^{de} ^{hoge} ^{kringen} beschermd ^{wordt}. Ook hier ^{is} ^{een} ^{gedeelte} van het dossier zoekgeraakt. ^{De} ^{heer} ^{Voorhoeve} ^{zegt} toe, dat dit geval na onderzoek aan den betrokken minister zal worden ^{voorgelegd}.

aanval

Vervolgens wordt door den afgevaardigde van

Oldenzaal klachten geuit over de tenachter stelling van oud illigale werkers. Uit de practijk ~~was~~^{was} bewezen dat collaborateurs bij het aanvragen van werkvergunning, vestigings vergunning, materiaal toewijzingen enz. voorrang ~~had~~^{had} bij de oud illigale werkers of principiële, goede Nederlanders. Een der aanwezigen vulde aan, dat men in het Nederland van barmhartigheid alles kan vergeven, behalve wanneer men illegaal werker is geweest. (appl.) De heer Voorhoeve verklaarde, dat dergelijke klachten zeer zelden het hoofdbestuur bereiken. Wanneer dergelijke klachten met bewijzen door den Provincialen Raad aan het hoofdbestuur werden voorgelegd, konden deze aan den Minister worden doorgegeven. Thans ~~ligt~~^{ligt} het echter aan de afgevaardigden, of zij de G.O.I.W. nieuw licht wilden inblazen. Hiervoor wordt ~~eenzijdig~~^{eenzijdig} voorgesteld. ~~Van hoorn heeft zij den wordt echter kritiek uitgebraucht op de leden van den Provincialen Raad, die op zijn minst uitgesproken niet de men op de goede plaats zijn. Meerdere afgevaardigden verklaarden, dat ingezonden brieven aan den Provincialen Raad onbeantwoord bleven of na een kringloop terug gezonden werden. Tevens beschuldigde men den Provincialen Raad, dat deze de ingezonden stukken niet aan het hoofdbestuur doorgeven. Worden bezoeken afgelegd, dan hadden de heren gebrek aan tijd, terwijl de zaken niet afgehandeld worden. Deze Raad laat in maanden niets van zich horen en ook richtlijnen voor vergaderingen of behandelen onderwerpen werden niet gegeven.~~

Met den voorgestelden gang van zaken, zullen men zich eenstemmig accoord.

E juiste meeningen

E eigenaars beweging

Vervolgens vraagt men zich af, wie Luit. ~~Friso~~^{Friso} van Hoorn uit Enschede (sectie 9) op deze plaats heeft gezet en of het mogelijk is dat deze ~~sich zelf hier heeft neergeset.~~^{aan plaats had genomen} De heer Voorhoeve antwoordde dat den heer van Hoorn bij zijn bezoeken aan sprake ~~steeds~~^{steeds} verklaard, dat het met de G.O.I.W. in Overijsel best gaat. ~~Onderling verwijt men Luit. v. Hoorn, die niet aanwezig was dat deze de stukken van Districten kringbesturen vasthoudt en alleen met het hoofdbestuur contact houdt.~~^{oud} Sprake ~~dat dit een zaak is die Overijsel zelf moet uit maken. Na eenige discussie was de vergadering van mening, dat men de G.O.I.W. van onderen af moet opbouwen, wil men enig resultaat bereiken, b.v. door het Districtbestuur Almelo had na haar verkiezing nog geen vergadering gehouden.~~

Hierop wordt het woord gevraagd door den C.P.N. er Hartman ~~voornoemd~~^{voornoemd}, die verklaarde dat ~~deze gelede~~^{deze gelede} slechts een corrupte bende is! ~~Het het voor Almelo geen schande, dat het hoofdbestuur de zaal heeft moeten afhuren. Dit komt doordat deze afdeling de links georiënteerde oud illegale werkers uit haar gelederen stoot. Ook deze hebben hun plicht gedaan en tegen den vijand gestreden. Deze categorie van strijders worden echter verbannen. De afdeling Almelo wordt beheerst door een kleine klik onderlinge vrienden, die uitnodigingskaarten sturen aan hun kleine kring, en passeren doelbewust de links of communistisch georiënteerde illegale werkers. Ook hieronder zijn bekwame personen, die het lidmaatschap worden geweigerd.~~

Nadat den heer Voorhoeve reeds meerdere malen de opgewonden verklaring van Hartman had getracht te stuiten, verklaarde deze dat de G.O.I.W. in haar grondbeginsel had aangenomen "Liefde voor het Vaderland

en trouw aan Oranje". Wanneer er communisten zijn die ~~dezen~~^{dit} grondbeginsel wilden aannemen en als alle goedwillenden naleven, dan konden zij als lid worden aangenomen. ~~Als deze inderdaad in Almelo aanwezig zijn dan is deze afdeling hierin tekort geschoten. Doch ik wil nogmaals wijzen op deze grondbeginselen.~~

Laat het verslag van

Vervolgens wordt ^{voorgesteld} naar voren gebracht, ~~wanneer~~^{indien} bij democratische middelen de ~~gegronde klachten~~^{gegronde klachten} van de G.O.I.W. ~~zijn~~^{zijn}, ~~of~~^{of} dan desnoods on-democratische middelen aangewend moeten worden. Hierop antwoordde spr. dat deze ten stelligste door de G.O.I.W. veroordeeld werden.

Laat het opbliven.

Na ~~eenige~~^{enige} discussie, ~~die~~ⁱⁿ wegens tijdgebrek bekort werden, wordt ~~den~~^{de} heer Groen uit Boekelo aange-
wezen als contactman, die kring en district vergaderingen uitschrijft ⁱⁿ met eventuele bestuursverkiezingen ^{die} welke zullen leiden tot een bloeiende G.O.I.W. in Overijsel. Na een dankwoord aan den spreker werd de vergadering gesloten.

0-0-0-0-0

GEHEIM.

Typ: E.v.d.B/M.A.

Arnhem, 25 October 1946.

29 OCT.

OD 275

B 4815

Hiermede bericht ik U, dat op een op 22 October 1946, te Arnhem gehouden vergadering van de afdeling Arnhem van den Raad der Illegaliteit, een onderafdeling van de G.O.I.W., besloten is genoemde afdeling op te heffen.

Volgens verschillende sprekers was de taak van de afdeling beëindigd.

Het bestuur werd belast met de afhandeling der loopende zaken.

Op veler verzoek werd besloten vooralsnog een reunistischen band tusschen de leden te doen voortbestaan.

Een der sprekers, Van Zweden, Johan Hendrik, geboren te Winschoten, 29 Juni 1896, kunstschilder en boetseerder, wonende te Arnhem, Van Lawick van Pabststraat 31, verklaarde zich tegen de opheffing.

Volgens spreker was er voor de oud-illegale werkers nog een belangrijke taak weggelegd. Om zijn standpunt te bepalen hield hij een betoog, dat echter als los zand aan elkaar hing.

Dezerzijds wordt opgemerkt, dat genoemde Van Zweden communist is. In den bezettingstijd is hij door den S.D. gearresteerd en naar Vught overgebracht, verdacht van Joden begunstiging. Het ten laste gelegde is echter door een toenmalige dienstbode van Van Zweden, op zich genomen, doch Van Zweden is eveneens vastgehouden, zeer zeker op grond van zijn communistische levensopvatting. Hij is althans, eerst in Vught en later in Dachau, in het zgn. "Communisten-blok" ondergebracht geweest.

Volgens medegevangenen heeft hij zich in de kampen echter zeer onnederlandsch gedragen. In Vught zou hij zich bezig hebben gehouden met de verfraaiing van de Deutsche dienstlokalen en het aanleggen van een door hem ontworpen alarminstallatie.

In Dachau zou hij zelfs "Kamp Polizist" zijn geweest. Een en ander zou aanleiding geweest zijn tot een bevoorrech-

Karfoled
W

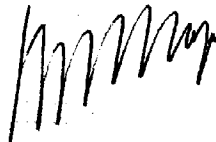
ting boven andere gevangenen.

De Centrale Veiligheidsdienst te 's Gravenhage gelieve het vermelden omtrent Van Zweden als een aanvulling te beschouwen op mijn schrijven no. N.V./G. 180 - 46/Geheim/, d.d. 15 October 1946.

2187 /I/46

is 303² /- Bann 3

De Wnd. Hoofdcommissaris van Politie,

(C. Borstlap).

Aan de Heeren:

Hoofd van den
Centralen Veiligheidsdienst
Javastraat 68
te 's Gravenhage;

Procureur-Generaal te Arnhem.

Burgemeester der gemeente Arnhem.

C. V. D.

Vriezenveen, 11 October 1946.

B 4459

JA 275

Br.No.75/-46-Geheim.

OP

Onderwerp: "Verslag vergadering
G.O.I.W. te Ommen."

14 OCT.

Bijlagen : "Eén ex.Nieuwsblad voor Salland."
van Woensdag, 9 October 1946.

Bijgevoegd heb ik de eer U HoogEdelGestrenge beleefd te doen toekomen een verslag van de vergadering der G.O.I.W., kring Ommen, voorkomende in het Nieuwsblad voor Salland, van Woensdag, 9 October 1946.

Hoewel het overgrootste deel van dit verslag van weining of geen waarde voor Uwen dienst is, zoo moge ik toch Uw aandacht vestigen op het slot van dit verslag, waarbij in overweging is genomen het nemen van maatregelen tegen militairen, die gedeserteerd zijn. Besloten is om advies in te winnen bij de Interprovinciale raad der G.O.I.W.N. In deze raad heeft ook zitting Friso van Hoorn, wiens naam door mij meerdere malen is vermeld i.v.m. Sanders, en van wien bekend is, dat hij links georiënteerd is.

Door mij zal getracht worden om kennis te nemen van den inhoud van dit advies, zoodra dit afkomt.

h
27

J.

A a n

n Heer Hoofd van den

C. V. D.
Javastraat 68.

s - G R A V E N H A G E .

C. V. D.

Br.No.69/-46-Geheim.

23361

Vriezenveen, 5 October 1946.

Onderwerp: "Mededeelingen G.O.I.W.N."

9 OCT.

Bijlagen : "Eén Mededeelingenblad."

Daar mij bij navragg gebleken is, dat er bij Uwen Dienst belangstelling bestaat voor het Mededeelingenblad der G.O.I.W.N., heb ik de eer U HoogEdelGestrenge hierbij beleefd te doen toekomen het mededeelingenblad over de maand September, hetwelk mij als bestuurslid der G.O.I.W.N. te Vriezenveen regelmatig wordt toegezonden.

Deze mededeelingen geven een overzicht van alle vergaderingen en verdere gebeurtenissen, zoodat hieruit een globaal overzicht over de activiteit der G.O.I.W.N. kan worden verkregen.

J.

A a n

Heer Hoofd van den

C.V.B.

- GRAVENHAGE .